

nično stopnjevanje dela pa je treba popolno razviti prav do skrajnosti še, prav do vsakega posameznika. Ne samo vsako naše izobraževalno društvo, ne samo vsak naš posamezni gospodarski organizem naj je celota v celoti, temveč tudi vsak posameznik v tej celoti mora biti celota. Politično in splošno izobražen, stanovsko zaveden, srčno plemenit, navdušen za vse lepo in dobro in — gospodarsko trden — tak naj bi bil vsak posameznik v naših organizacijah. Taka naj bi bila vsaka slovenska družina, tako vsako društvo, potem bo tak celotni naš narod. In če bo ta tak, bo srečna naša domovina: cilju našega dela se bomo približali, vzori naši se bodo realizirali.“ —

In kaj dobimo v knjigi?

skih društev. Na koncu je knjigovodstvo za mladeniče in knjigovodstvo za gospodarje.

Drugi del bo obsegal knjigovodstvo gospodarskih zadrug, tretji del pa sistem dvojnega knjigovodstva večje trgovine.

Obrtno zakonoznanstvo. Sestavil H. Podkrajšek, c. kr. strokovni učitelj. Cena vezani knjigi 1 K 20 h. Z odlokom vis. c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 10. jul. l. 1907., št. 22.142 odobrena učna knjiga. Na Dunaju, 1907. Str. 79. Obrtne postave so raznovrstne, zamotane in se hitro izpreminjajo, ker je ravno obrt dandanes izpostavljen največjim izpremembam zaradi tehničnega in prometnega razvoja in ker se tu križata dva načelno si nasprotna toka: velekapitalistična po svobodi hlepeča smer in

ČOLN KITAJSKE CESARICE-MATERE

V obliki vprašanj in odgovorov podaje gospod pisatelj temeljne pojme o knjigovodstvu sploh, potem pa preide na praktično knjigovodstvo po naših društvih, in sicer zlasti po onih društvih, v katerih se zbira mladina. Izobraževalna, mladeniška, dekliska, telovadna društva imajo tu vzorce, ki ne bodo le društva ohranila v rednem poslovanju, ki je življenje vsake organizacije, ampak to društveno delo bo vzgojevalno vplivalo na vse mlade člane teh organizacij, jim bo dalo tisto mirno moralno moč, ki izvira iz urejenega življenja, jih bo naučilo računati in racionalno razpolagati s svojimi gmotnimi in duševnimi zakladi ter nam bo tako ustvarilo nov, boljši, krepkejši, delavnejši, imovitejši in zavednejši rod. Posebno zanimiv je oddelek o knjigovodstvu „Čebelic“, ki nam odpira pravi pogled v pridno podrobno delo naših mladini-

zahteve malega obrta za varstvo proti kapitalističnemu nasilju. Ravno na take praktične snovi se doslej šole niso ozirale, in odtod izvira velika nevednost ljudstva v postavnih določilih o najvažnejših vsakdanjih vprašanjih. V tem oziru si je pridobila veliko zaslugo „Slovenska krščansko-socialna zveza“, ki je izdala Kraljev „Obrtni red“. Kot učna knjiga pa leži zdaj pred nami Podkrajškovo „Obrtno zakonoznanstvo“. Prvi del našteva državne zakone: Obrtni red, patentni zakon, zakon v obrano obrtnih znamk, zakon v obrano vzorcev, zakon o zavarovanju delavcev proti nezgodam, zakon o zavarovanju delavcev za bolezni, red za mere in uteži, zakon o čistini zlatnine in srebrnine in nje nadziranju, zakon o prometu z živežem in nekaterimi podrobnimi rečmi, zakon o neposrednih osebnih davkih. V drugem delu so deželni zakoni:

Občinski red, požarno-policijski red in stavbinski red. Ekscerpirani so zakoni samo toliko, kolikor je treba za splošno vednost.

Die Reihengräber von Krainburg. Walter Šmid. „Jahrbuch für Alterthumskunde“, ki ga izdaja Centralna komisija za umetnost in zgodovinske spomenike (l. 1907.), je priobčil razpravo dr. Šmida o grobišču, ki ga je preiskal pri Kranju, ko je g. Tomaž Pavšlar pri zgradbi gospodarskega poslopja zadel na mnogoštevilna okostja. Vsega se je odkopalo 700 do 750 grobov v kotu, ki ga tvorita Sava in Kokra pod Kranjem. Dr. Šmid sodi, da so ti mrličji langobardske narodnosti, ker je do VII. stoletja stala v Kranju langobardska straža v garniziji. Slog okraskov, ki jih vidimo v številnih podobah, tudi ne sega čez VII. stoletje.

Geschichte der čechischen Litteratur. Von Jan Jakubec. **Die čechische Litteratur der Gegenwart.** Von Arne Novak. Leipzig, C. F. Amelangs Verlag 1907. Tako smo dobili od priznanih čeških literarnih historikov zgodovino češke literature v celoti. 376 strani obsegajoča knjiga je izšla v znani zbirki: „Litteraturen des Ostens in Einzeldarstellungen“, kjer je izšla izvrstna zgodovina poljske in ruske literature A. Brücknerja. Za isto zbirko pripravlja tudi prof. Murko: Geschichte der südslavischen Litteraturen, katera bo izšla približno čez leto dni. Omenim naj tudi, da nam je prinesla ista zbirka razne literarne zgodovine: ogrsko, novogrško, turško moderno, dalje azijske: perzijsko, arabsko, starohebrejsko, indsko, kitajsko, japonsko in vzhodno krščansko. Kar se tiče slovanških literarnih zgodovin, moramo reči, da sta ruska in poljska, ki ju je spisal znani strokovnjak Brückner, profesor slavistike na berlinski univerzi, kot je so-

glašala splošna kritika, jako dobri. Kolikor morem presoditi, se mi zdi, da ta češka literarna zgodovina presega Brücknerjevo. Literatura je pisana v smislu modernih zahtev: Odlikuje se v tem, da nam podaja v prvi vrsti idejno ozadje in zvezo idej z evropsko kulturo, tako da dobimo lep pregled medsebojne zveze raznih kulturnih stremeljenj. Razdelitev je sledeča: I. Kap.: Anpassung der čech. Entwicklung an die Kultur und die Litteraturen des Westens. II. Kap.: Die Reform. Jan Hus. Der Hussitismus. Peter Chelčický. III. Kap.: Humanismus und die Unität der böhm. Brüder. Der Verfall. IV. Kap.: Der Josefismus. Josef Dobrovský. Der Aufschwung der čech. Sprache. Die čech. josefinische Litteratur. V. Kap.: Die slavische Idee in der čech. Dichtung und Wissenschaft. Josef Jungman und seine Schule. Die Königinhofer und Grünberger Handschrift. Jan Kollár. P. J. Šafařík. VI. Kap.: Die čech. Poesie unter dem Einfluß der Volksdichtung. Fr. L. Čelakovský. Die Rückkehr zur heimischen Geschichte. Fr. Palacký. K. J. Erben. VII. Kap. Das Drama und die Belletristik. V. Kl. Klicpera. J. K. Tyl. J. J. Marek. P. Chocholoušek. VIII. Kap. Der Neuromantismus. K. H. Mácha. IX. Kap. Die junge Slowakei. L. Štur und seine Schule. Das politische Erwachen. K. Havlíček. Die Rückkehr zu der slav. Idee. Die Reaktion. X. Kap. Das čechische Volksleben in der Belletristik. Božena Němcová. O novejši češki literaturi razpravljajo poglavja: XI. Kap. Die Verjüngung der čech. Dichtung durch Halek, Neruda und ihre Zeitung. XII. Kap. Die panslavistischen und historischen Tendenzen in der neuen čech. Litteratur. XIII. Kap. Der poetische Kosmopolitismus in der čech. Litt. XIV. Kap. Der Realismus in der čech.. Novelistik und Drama. XV. Der Kampf der Kritik um neue Lebenswerte.

D. Gorjanec.

To in ono.

Naše slike.

Kozaški hetman, ki ga prinašamo kot prilogo v barvotisku, je akvarelna skica Ilja Rěpina k njegovi veliki sliki „Zaporoški kozaki“. Rėpin je globok dušeslovec; koliko pritajene strasti, koliko lokavosti in bojaželjnosti je v tem obrazu! Na veliki sliki je Rėpin naslikal vse temperamente v pestri mnogoličnosti. Ta vodobarvna studija nam kaže, kako je veliki mojster pripravljval svoje slike.

Glava današnje številke nam kaže Vodnika v sliki in v ilustraciji dveh njegovih značilnih pesmi. G. Maksim Gaspari nam riše dvanajst takih kompozicij, ki nam bodo predstavljale slovensko slovstvo v njegovih poglavitnih reprezentantih.

Maratta Carlo je slikar poznejše renesanse. Živel je v XVII. stoletju. Original slike Svete družine (str. 5.) je v Florenci v galeriji stare in nove umetnosti.

Življenje sv. Štefana je naslikal Fracassini v cerkvi San Lorenzo fuori le mura v Rimu v freskah, ki se prištevajo najboljšim umotvorom, kar jih je ustvarila nova italijanska pomlajena umetnost. V tej starodavni baziliki, ki

jo je dal restavrirati papež Pij IX., je na eni strani ladje življenje sv. Štefana, na drugi pa življenje sv. Lovrenca, katerih ostanki počivajo pod velikim oltarjem. Žal, da je Fracassini mlad umrl. Eno sliko iz tega cikla podajemo danes.

„Po bitki“ je lepa reliefna fantazija akademičnega podobarja g. J. Vrbanija, od katerega smo že priobčili skupino, predstavljajočo usmiljenko z ranjenim vojakom. Fino, lepo delo!

Belokranjsko železnico zdaj trasirajo, in zato menda ustrežemo čitateljem, če jim podamo sliko „dolenjske metropole“, kjer se začinja nova železnica, da se vzpne okoli Gorjancev v Belo Krajino. Priobčili bomo še več slik iz teh krajev. Kandija je onkraj Krke, znana po bolnišnici usmiljenih bratov.

Švedski kralj Oskar II. je umrl dne 8. decembra. Bil je rojen 21. januarja 1829. v Stockholmu kot tretji sin poznejšega kralja Oskarja I. iz rodbine Bernadotte. Oskar II. je bil velik ljubitelj umetnosti in pesništva. Sam je pesnil in prestavljaval na švedski jezik. V politiki ni imel sreče, kajti ni mogel zadržati Norvežanov, da mu ne bi odpadli in si izvolili drugega kralja. Seveda je bilo krivo temu